

[Poul Hartling.]

fordi 1954-loven aldrig har fået lov til at virke fuldt ud efter sin tanke. At den ikke har fået lov til at virke fuldt ud, hænger bl. a. sammen med lærermangelen, lokalemangelen og især med den vikarudsendelse, som beskærer hvert holds studietid på seminariet med 5-6 måneder, hvilket er en ganske stor brøkdelen af en 3-4-årig uddannelse. Jeg tror nok, der kan siges noget til fordel for disse vikarmåneder. De er af vekslende værdi, men for de fleste er de troligt nok til nogen gavn. Imidlertid koster de bl. a., at den udmærkede praktikanttid, som også var en af 1954-lovens landvindinger, ikke nogen sinde har kunnet gennemføres efter lovens bogstav eller ånd.

Når udvalget i sin betænkning alligevel føler det nødvendigt at foreslå en ny lov, og når ministeren følger udvalget og fremsætter sit lovforslag, så hænger det sammen med skolevæsenets rapide vækst, med skolelovene fra 1958, der på flere områder stiller nye krav til læreruddannelsen, og måske også med, at der er en vis appetit på at lave nye love.

Om det foreliggende lovforslag er der da at sige, at det i sine grundtræk er i nær familie med den lov, vi har, især sådan som den er bøjeliggjort ved bemyndigelsesloven af 1962. Jeg kan da nok se forskellighederne, men familielighederne er iøjnefaldende, og anderledes kan det nok ikke være i skoleforhold i et land, der har store skoletraditioner. Vi begynder jo ikke forfra, vi kan ikke ændre radikalt, men vi kan forbedre. Det foreliggende lovforslag er ingen radikal ændring i læreruddannelsen, men er netop en række velmente forbedringer, en række forbedringer, der forhåbentlig kan administreres. Som lovforslaget ligger her, er det jo ikke rigtig gennembagt. Der er mange klæge steder i det. Lovkontoret skal først se på det nu til sommer. Adgangskursus skal behandles i en særlig lov, der ikke kommer før til efteråret, og et udvalg skal behandle særlige spørgsmål.

Når den højtærede undervisningsminister alligevel fremsætter lovforslaget, før det er rigtig færdigt, er grunden vel dels en vis medfødt utålmodighed, dels lysten til at give bolden op til det, ministeren kalder en bred og levende debat. Den sidste grund anerkender jeg fuldt ud. Det er lykkeligt

og godt med en bred og levende debat, og det kan vi alle tilslutte os. Men den første grund kunne man måske nok rette nogen kritik imod. Er der ikke i administrationen af vort skolevæsen, af hele vort uddannelsesvæsen, undertiden noget forpustet? Er der ikke over lovgivningsarbejdet også for meget hastværkspræg? Vi har knap nok kunnet få anbragt denne førstebehandling på dagsordenen, og ordførerne har fået venlige henstillinger om at fatte sig i kort-hed, for vi skal nå så meget i disse dage, og de fleste af tingets medlemmer sidder rundt om i udvalg. Er det rimeligt, at man skal have så meget hastværk? Kan den megen iver ikke undertiden gå ud over lødigheden? Det er meget godt med disse dynamiske undervisningsministre, der slider deres embedsmænd helt i laser, og det er beundringsværdigt med den store arbejds-evne, og jeg ved godt, at hele uddannelsesområdet er i kolossal vækst; men går det alligevel ikke undertiden for hurtigt selv for myndighederne? Vi skal ofte gennemføre planerne, før vi har bøgerne eller de andre undervisningsmidler. Vi får ny karakterskala, og cirkulærerne snubler over hinanden. Vi vedtager bemyndigelser og principbeslutninger, for vi er ikke færdige med planerne i enkeltheder. En gang imellem har man lyst til at sige til hele uddannelseskaravanen: skal vi ikke gøre holdt et øjeblik og få vor sjæl med?

Nu får vi dette lovforslag til debat, som det hedder. Hvorfor kunne det nu ikke vente, til ministeren var rigtig færdig med det? Der skal indhentes udtalelser om forslaget, men de er der ikke, for det har der ikke været tid til. De skal tilsendes folketinget, står der. Mange tak. Var det ikke mere praktisk at have dem inden førstebehandling? Jo, men lovforslaget skulle jo frem, således at det kunne debatteres i sommer. Udmærket. Men hvorfor i grunden? Er juni, juli og august i grunden særlig gode debatmåneder? Hvis nu ministeren havde fremsat lovforslaget, når han var færdig med det, havde fremsat det i færdiggjort stand til oktober, så var oktober, november, december vel lige så gode debatmåneder, og da plejer vi alligevel ikke at bestille så meget i folketinget.

Jeg kan anerkende, at loven først tænkes at træde i kraft i 1969. Dels bør vi have